

Motion till riksdagen 2011/12:Ub357

av Mats Pertoft (MP)

Belåningstak för riskkapitalbolag som är skolhuvudmän

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda införandet av ett belåningstak för riskkapitalbolag som är huvudmän för fristående skolor.

Motivering

Under senare år har antalet så kallade riskkapitalbolag som har startat respektive förvärvat fristående skolor ökat betydligt. Samtidigt har diskussionerna om de ekonomiska förutsättningarna för fristående skolor framför allt kring kring vinster och vinstuttag som befaras hota kvaliteten i dessa skolor.

Oberoende av vad man anser om i vilken mån eventuellt vinstuttag hotar kvaliteten i skolorna eller ej är det viktigt att ta den oro som speglas i samhällsdebatten på allvar. Därför är det mycket positivt att regeringen nu tillsatt en utredning av frågan om ett eventuellt vinstutdelningsförbud för fristående skolor med kvalitetsbrister. Något som undertecknad föreslog i en riksdagsmotion redan för tre år sedan.

Emellertid är frågan om vinstutdelningsförbud ej relevant för riskkapitalbolag, eftersom denna bolagsform har som affärsidé att inte dela ut vinst utan att återinvestera all vinst – allt överskott – i verksamheten i syfte att öka kvaliteten i verksamheten för att efter ett antal år kunna sälja verksamheten till ett betydligt högre pris än det man köpte den för och därmed skapa en rejäl vinst till sina aktieägare. Med andra ord; man delar inte ut vinst, man höjer kvaliteten och man säljer verksamheten dyrt och skapar därmed vinst.

Detta förfaringssätt kan emellertid skapa ett nytt problem för skolverksamheten. När ett riskkapitalbolag köper en verksamhet, i detta fall en skola eller en skolkoncern, lägger man oftast lånen som man tagit för att betala köpeskillingen i själva verksamheten. Därmed blir det verksamheten själv som betalar

Fel! Okänt namn på

av lånen på köpet. I de fall som köpeskillingen blir hög kan detta innebära betydande kostnader för skolverksamheten – betydande kostnader som eventuellt kan bli så betungande för skolverksamheten att det medför kvalitetsbrister i verksamheten.

Vad jag vet har detta inte hänt, men eftersom det finns en utbredd skepsis i samhället angående vinster och överskott i fristående skolor i aktiebolagsform anser vi att det vore adekvat att utreda även denna fråga. Det är viktigt att skattebetalarna ska kunna känna sig trygga i att skattemedel i första hand garanterar en bra kvalitet i alla skolor oberoende av huvudman.

Konstruktionen av ett belåningstak har vi lånat från egnahemsmarknaden. Resultatet av införandet av ett belåningstak, det vill säga ett tak på hur stor andel av husets värderade värde som man får låna med ett hus som säkerhet, har visat sig vara effektivt för att dämpa prisstegringen i bostadsmarknaden.

Jag menar att det vore intressant att även utreda införandet av ett liknande belåningstak för friskoleaktörer, det vill säga en maximal procentsats på hur hög andel av verksamheten som kan användas som säkerhet vid lån på verksamheten. Därmed begränsar man även kostnaderna för lånen som i slutändan kommer att belasta skolverksamheten. Detta vore ett effektivt sätt att säkerställa kvaliteten i friskolorna som ägs av riskkapitalbolag och som inte delar ut vinst men som skapar vinsten åt sina aktieägare genom att först förbättra kvaliteten i verksamheten och därefter sälja verksamheten dyrt efter ett antal år.

Stockholm den 3 oktober 2011

Mats Pertoft (MP)